

Diplomant: Mikuláš Vondra, 5. ročník učitelství Vv pro ZŠ, SŠ a ZUŠ

Název diplomové práce: Vliv prostředí na uměleckou tvorbu. Environmentální umění jako inspirace k výtvarně ekologickým projektům s dětmi

Oponent: doc. PhDr. Jaroslav Bláha, Ph.D

Tematický záběr, který si Mikuláš Vondra sám zvolil, je až příliš ambiciózní, a to z následujících důvodů:

1. Zvolil environmentální umění v tom nejširším pojetí – v ekologickém pojetí a v pojetí environmentu jako instalace. I kdyby si vybral jen jednu z obou možností, bylo by nezbytné vymezení – tím spíš, když se diplomant rozhodl pro obě možnosti

2. Srovnání českého a finského environmentálního umění. Na jednu stranu diplomanta chápu, že chtěl využít zkušenosti ze svého pobytu v Rovaniemi, ale právě srovnání s českým prostředím si vynutilo věnovat se oběma typům environmentu: ekologickému i instalacím.

3. Snaha postihnout všechny směry či tendence, které jsou s environmentem nějak spojené, ať již jako východisko, inspirace atd.

Na tak bezbřehý záběr musela doplatit celková koncepce práce strukturální nevyvážeností a mozaikovitou roztržitostí. „Méně je někdy více“ – to pro práci M. Vondry platí bezvýtku. Všechny výše uvedené koncepční problémy se zviditelňují již v obsahu. Pokud by si diplomant zvolil jen srovnání finského a českého environmentálního umění a demonstroval jej na vybraném vzorku autorů, pak by práce byla koncepčně kompaktnější, přehlednější a přínosnější.

Koncepčně nejproblematictější je 2. kapitola „Environment“. Diplomant si sice rozdělil environment na dvě již výše uvedená pojetí ale bez jasnějšího vymezení. To se týká především environmentu jako formy uměleckého vyjádření. Ten byl původně spojen s prostorovými instalacemi pop-artistů a umění instalace, které se rozvinulo do samostatného směru nebo tendence se s ním nespojovalo, tím méně pak zemní umění atd. Přitom na začátku kapitoly diplomant vymezuje environment ještě striktněji. Rozhodně netvrdím, že je nezbytně nutné chápat environment v tak úzkém vymezení, ale nějaké vymezení být musí. V pojetí diplomanta je tento proud environmentálního umění téměř bezbřehý a tím pádem nepřehledný. To ještě umocňuje podkapitola 2.4. Inspirační zdroje a možná východiska environmentálního umění, kde míchá dohromady inspiraci, východiska s různými formami environmentálního umění. Pokud bychom vycházeli z diplomantova vymezení tohoto pojetí environmentu jako uměleckého projevu, pak by k inspiračním zdrojům a východiskům patřily jen podkapitoly 2.4.1. a 2.4.2.

Naopak velice kvalitní a nejpřínosnější jsou kapitoly 3 a 4 věnované environmentálnímu umění ve Finsku a v Česku. Tím spíš je mi líto, že koncepce se nesusoustrředila jen na ně (obecné problémy spojené s environmentálním uměním by se ve stručné a úžeji vymezené podobě mohly soustředit do úvodní kapitoly. V kapitole věnované českému environmentu oceňuji dobře připravené rozhovory s jeho představiteli – jen výběr Václava Bláhy mi nepřipadá tak šťastný jako v případě Ivana Kafky a Michala Sedláka. Mimochodem se plně ztotožňuji s názorem Michala Sedláka a také environmentální umění nevnímám jako pojem – a pokud bych jej snad jako pojem připustil, tak tedy jako značně matoucí. Diplomová práce Mikuláše Vondry mě v tomto názoru jen utvrdila – a to přesto, že v ní nacházím řadu pozitivních podnětů, a to jak v teoretické, tak i v didaktické části. To však rozhodně neplatí o práci jako celku.

Při obhajobě se zaměřte na následující okruhy problémů: 1. Pokuste se o jasnější a přesnější vymezení pojmu „environmentální umění“ jako formy uměleckého projevu a argumentujte své závěry. 2. Srovnajte finské a české environmentální umění na dvou vybraných umělcích, kteří jej podle vašeho názoru nejdokonaleji reprezentují.

Návrh na hodnocení: velmi dobře

doc. PhDr. Jaroslav Bláha, Ph.D